

6. feladatsor – Lineáris leképezések

6.1. Feladat. Döntse el, hogy igazak-e az alábbi állítások, és döntését röviden indokolja:

- (a) Minden mátrixleképezés lineáris.
- (b) Van olyan $\mathbb{R}^m \rightarrow \mathbb{R}^n$ lineáris leképezés, ami nem mátrixleképezés.
- (c) A tér \mathbb{R}^3 vektorterének van olyan lineáris transzformációja, amelynek magtere és képtere is kétdimenziós.
- (d) Bármely vektortér összes injektív lineáris transzformációja szürjektív is.
- (e) Ha az \mathbb{R}^4 vektortér φ lineáris transzformációjára teljesül, hogy $\text{Ker } \varphi = \{0\}$, akkor φ szürjektív.
- (f) Ha a $\varphi: \mathbb{R}^3 \rightarrow \mathbb{R}^2$ lineáris leképezés képtere kétdimenziós, akkor φ szürjektív, de nem injektív.
- (g) Ha a $\varphi: \mathbb{R}^4 \rightarrow \mathbb{R}^3$ lineáris leképezés rangja 2, akkor φ nem injektív és nem szürjektív.
- (h) Ha a $\varphi: \mathbb{R}^4 \rightarrow \mathbb{R}^3$ lineáris leképezés rangja 2, akkor $\dim(\text{Ker } \varphi) = 1$.
- (i) Bármely két lineáris leképezésnek értelmezve van az összege.
- (j) A tér \mathbb{R}^3 vektorterén definiált bármely két lineáris transzformáció összegének rangja legfeljebb akkora, mint az egyes tagok rangja.
- (k) Minden vektortéren van olyan lineáris transzformáció, amelynek minden bázisban ugyanaz a mátrixa.
- (l) Minden lineáris leképezés rangja egyenlő bármely mátrixának rangjával.
- (m) Bármely két azonos típusú mátrix összegének rangja legfeljebb akkora, mint a tagok rangjának minimuma.
- (n) Bármely két azonos típusú négyzetes mátrix szorzatának rangja legfeljebb akkora, mint az egyes tényezők rangjának összege.
- (o) A bázisáttérés mátrixának determinánsa nem 0.
- (p) Egy négyzetes mátrixnak pontosan akkor sajátértéke a 0 szám, ha a mátrix nemelfajuló.
- (q) A sík \mathbb{R}^2 vektorterén van olyan lineáris transzformáció, amelynek nincs sajátértéke.
- (r) A sík \mathbb{R}^2 vektorterén van olyan lineáris transzformáció, amelynek sajátértéke a 2 szám.
- (s) A sík \mathbb{R}^2 vektorterén egyetlen olyan lineáris transzformáció van, amelynek sajátértéke a 2 szám, és amelyben a 2-höz tartozó sajátaltér kétdimenziós.
- (t) A sík \mathbb{R}^2 vektorterén van olyan lineáris transzformáció, amelynek sajátértéke a 2 szám, és amelyben a 2-höz tartozó sajátaltér egydimenziós.
- (u) A sík \mathbb{R}^2 vektorterén van olyan lineáris transzformáció, amelynek egyetlen sajátértéke a 2 szám, és amelyben a 2-höz tartozó sajátaltér egydimenziós.
- (v) Két azonos típusú négyzetes mátrix pontosan akkor hasonló, ha mindkettő egy-egy lineáris transzformáció mátrixa valamely bázisban.
- (w) Hasonló mátrixok nyoma és sajátértékei megegyeznek.
- (x) Vannak olyan hasonló mátrixok, amelyek rangja különböző.
- (y) Minden lineáris transzformációnak diagonális a mátrixa valamely bázisban.
- (z) Ha két négyzetes mátrix karakterisztikus polinomja azonos, akkor a mátrixok hasonlóak.

6.2. Feladat. Tekintsük az alábbi φ geometriai transzformációkat, illetve leképezéseket.

- (1) Állapítsa meg φ -ről, hogy mátrixleképezés-e, és ha igen, akkor adja meg, mely mátrixhoz tartozik.
- (2) Határozza meg φ magterét és képterét, valamint ezek dimenzióját. Mekkora φ rangja?
- (3) Döntse el, hogy φ injektív-e, szürjektív-e és vektortér-izomorfizmus-e.
 - (a) A sík vektorainak eltolása a $(1, 1)$ vektorral;
 - (b) a sík vektorainak tükrözése az x -tengelyre;
 - (c) a sík vektorainak merőleges vetítése az y -tengelyre;
 - (d) a sík vektorainak $\pi/2$ szögű elforgatása az origó körül;
 - (e) a tér vektorainak eltolása a $(0, 0, 0)$ vektorral;
 - (f) a sík vektorainak tükrözése az $y = x$ egyenesre;
 - (g) a tér vektorainak tükrözése az x, y -tengelyek síkjára;

- (h) a tér vektorainak merőleges vetítése az x, y -tengelyek síkjára;
- (i) $\varphi: \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}^2, (x, y) \mapsto (x + y, xy)$;
- (j) $\varphi: \mathbb{R}^3 \rightarrow \mathbb{R}^2, (x, y, z) \mapsto (x - y, x + y)$;
- (k) $\varphi: \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}^3, (x, y) \mapsto (x - 2y, -2x + 4y, -4x + 8y)$;
- (l) $\varphi: \mathbb{R}^3 \rightarrow \mathbb{R}^3, (x, y, z) \mapsto (x - y, y + 1, x + z)$;
- (m) $\varphi: \mathbb{R}^4 \rightarrow \mathbb{R}^4, (x_1, x_2, x_3, x_4) \mapsto (x_1, x_3, x_2, x_4)$;
- (n) $\varphi: \mathbb{R}^4 \rightarrow \mathbb{R}^4, (x_1, x_2, x_3, x_4) \mapsto (x_1 + cx_3, x_2 + cx_4, x_3, x_4)$, ahol $c \in \mathbb{R}$;
- (o) $\varphi: \mathbb{R}^4 \rightarrow \mathbb{R}^3, (x_1, x_2, x_3, x_4) \mapsto (x_1 + x_2, x_2 + x_3, x_3 + x_4)$;
- (p) $\varphi: \mathbb{R}^4 \rightarrow \mathbb{R}^5, (x_1, x_2, x_3, x_4) \mapsto (x_1, x_1 + 2x_2, x_2 + 3x_3, x_3 + 4x_4, x_4 + 5x_5)$.

6.3. Feladat.

- °(1) Adjon meg olyan $\varphi: \mathbb{R}^m \rightarrow \mathbb{R}^n$ lineáris leképezést, amely rendelkezik a megadott tulajdonsággal.
- (2) Vizsgálja meg, hogy létezik-e injektív, szürjektív, illetve bijektív φ lineáris transzformáció a megadott tulajdonsággal, és ha igen, akkor adjon meg ilyen is.
- (a) $m = 2, n = 3; (1, 1, 3) \in \text{Im } \varphi$;
- (b) $m = 2, n = 3; (2, -1) \in \text{Ker } \varphi$ és φ nemtriviális;
- (c) $m = n = 3; r(\varphi) \geq 2$;
- (d) $m = n = 3; (1, 1, 3)\varphi = (1, 1, 5)\varphi$ és φ nemtriviális;
- (e) $m = n = 3; (-1, 2, -1), (0, 1, 0) \in \text{Ker } \varphi \cap \text{Im } \varphi$.

6.4. Feladat. Adjon meg a sík \mathbb{R}^2 vektorterén olyan φ és ψ lineáris transzformációkat, amelyek rendelkeznek a megadott tulajdonsággal:

- (a) $\text{Ker } \varphi = \text{Im } \psi = \{(x, x) : x \in \mathbb{R}\}$ és $\text{Im } \varphi = \text{Ker } \psi = \{(x, -x) : x \in \mathbb{R}\}$;
- (b) φ és ψ olyan transzformációk, melyek magtere azonos dimenziójú, de két különböző altér \mathbb{R}^2 -ben;
- (c) φ és ψ olyan transzformációk, melyek képtere azonos dimenziójú, de két különböző altér \mathbb{R}^2 -ben.

6.5. Feladat.° Tekintsük az \mathbb{R}^n vektorterén megadott φ és ψ lineáris transzformációkat. Milyen „ismert” lineáris transzformációval egyenlő a $\varphi\psi$ lineáris transzformáció?

- (a) $n = 2, \varphi$ a zérustranszformáció, ψ az identikus transzformáció;
- (b) $n = 2, \varphi$ az x -tengelyre, ψ az y -tengelyre vonatkozó tükrözés;
- (c) $n = 2, \varphi$ az x -tengelyre, ψ az y -tengelyre való merőleges vetítés;
- (d) $n = 2, \varphi$ az identikus transzformáció, ψ az origó körüli $\pi/2$ szögű forgatás;
- (e) $n = 2, \varphi$ az origó körüli $\pi/3$ szögű, ψ az origó körüli $-\pi/2$ szögű forgatás;
- (f) $n = 3, \varphi$ az x - és y -tengely síkjára, ψ az y - és z -tengely síkjára vonatkozó tükrözés;
- (g) $n = 3, \varphi$ az x - és y -tengely síkjára, ψ az y - és z -tengely síkjára való merőleges vetítés;
- (h) $n = 2, \varphi$ az $y = x$ egyenesre vonatkozó tükrözés, $\psi = \mu_A$, ahol $A = \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 0 & 0 \end{pmatrix}$;
- (i) $n = 2, \varphi = \mu_A$, ahol $A = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 1 & 1 \end{pmatrix}$, ψ az y -tengelyre való merőleges vetítés.

6.6. Feladat.° Határozza meg a $\varphi, \psi: \mathbb{R}^m \rightarrow \mathbb{R}^n$ lineáris leképezések alábbi lineáris kombinációit:

- (a) $3\varphi + \psi$, ahol $m = n = 2$, valamint $\varphi: (x, y) \mapsto (x - y, x + 3y)$ és $\psi: (x, y) \mapsto (x + 3y, 2x - y)$;
- (b) $2\varphi - 4\psi$, ahol $m = n = 3$, valamint $\varphi: (x, y, z) \mapsto (2x - y, x + y, 3x - 2y - z)$ és $\psi: (x, y, z) \mapsto (-x + 8y - 2z, 3y - z, 4y - 2z)$;
- (c) $\varphi + \psi$, ahol $m = n = 2$, és φ az x -tengelyre, ψ az y -tengelyre való tükrözés;
- (d) $\varphi - \psi$, ahol $m = n = 2$, és φ az y -tengelyre, ψ az x -tengelyre való merőleges vetítés;
- (e) $\varphi - 2\psi$, ahol $m = n = 3$, és φ az x, y -tengelyek síkjára való tükrözés, ψ pedig az x, y -tengelyek síkjára való merőleges vetítés;
- (f) $2\varphi + 3\psi$, ahol $m = 3, n = 2$, valamint $\varphi: (x, y, z) \mapsto (-x + 6y, 2z)$, ψ pedig az x, y -tengelyek síkjára való merőleges vetítés.

6.7. Feladat.

- °(1) Döntse el, hogy izomorfak-e a megadott U és V vektorterek.
 (2) Ha igen, akkor adjon is meg egy izomorfizmust U -ról V -re vagy fordítva.
- (a) $U = \mathbb{R}^2$, $V = [(1, -2, 0), (2, -3, -2), (-1, -1, 6)] \subseteq \mathbb{R}^3$;
 (b) $U = \mathbb{R}^3$, $V = \{(x_1, x_2, x_3) : x_1 + 2x_2 - x_3 = 0\} \subseteq \mathbb{R}^3$;
 (c) $U = \{(x_1, x_2, x_3, x_4) : x_1 + 2x_2 - 4x_4 = 0, -2x_1 - 4x_2 + 8x_4 = 0\} \subseteq \mathbb{R}^4$, $V = \mathbb{R}^3$;
 (d) $U = [(1, -2, 3, 0), (0, -4, 1, 2), (-2, 8, -7, -2)] \subseteq \mathbb{R}^4$,
 $V = \{(x_1, x_2, x_3, x_4) : x_2 - 2x_3 + 3x_4 = 0, x_1 - 3x_2 + 4x_4 = 0, 2x_1 - 8x_2 + 4x_3 + 2x_4 = 0\} \subseteq \mathbb{R}^4$.

Tekintsük a következő bázisokat a megadott vektorterekben:

- (1) \mathbb{R}^2 ; $\mathcal{E} : (1, 0), (0, 1)$, $\mathcal{F} : (2, -1), (-1, 0)$;
 (2) \mathbb{R}^3 ; $\mathcal{E} : (1, 0, 0), (0, 1, 0), (0, 0, 1)$, $\mathcal{F} : (2, 0, 0), (0, 1, 1), (0, 1, -1)$;
 (3) \mathbb{R}^4 ; $\mathcal{E} : (1, 0, 0, 0), (0, 1, 0, 0), (0, 0, 1, 0), (0, 0, 0, 1)$
 $\mathcal{F} : (1, 0, -1, 2), (0, 1, -1, 0), (1, 0, 0, 1), (0, -1, 1, 2)$.

Tekintsük a következő lineáris transzformációkat, illetve leképezéseket:

- (A) $\varphi : \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}^2$ az identikus transzformáció;
 (B) $\varphi : \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}^2$ a zérustranszformáció;
 (C) $\varphi : \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}^2$ a tükrözés az x -tengelyre;
 (D) $\varphi : \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}^2$ a merőleges vetítés az y -tengelyre;
 (E) $\varphi : \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}^2$ a $\pi/2$ szögű forgatás az origó körül;
 (F) $\varphi : \mathbb{R}^3 \rightarrow \mathbb{R}^3$ a tükrözés az x, y -tengelyek síkjára;
 (G) $\varphi : \mathbb{R}^3 \rightarrow \mathbb{R}^3$ a merőleges vetítés az x, y -tengelyek síkjára;
 (H) $\varphi : \mathbb{R}^3 \rightarrow \mathbb{R}^3$ a $\pi/2$ szögű forgatás a z -tengely körül;
 (I) $\varphi : \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}^2$, $(x, y) \mapsto (x + 3y, 2x - y)$;
 (J) $\varphi : \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}^2$, $(x, y) \mapsto (x - y, x + 3y)$;
 (K) $\varphi : \mathbb{R}^3 \rightarrow \mathbb{R}^3$, $(x, y, z) \mapsto (2x - y, x + y, 3x - 2y - z)$;
 (L) $\varphi : \mathbb{R}^3 \rightarrow \mathbb{R}^3$, $(x, y, z) \mapsto (-x + 8y - 2z, 3y - z, 4y - 2z)$;
 (M) $\varphi : \mathbb{R}^3 \rightarrow \mathbb{R}^3$, $(x, y, z) \mapsto (-3x + 5y + z, x + y - 9z, -4z)$;
 (N) $\varphi : \mathbb{R}^4 \rightarrow \mathbb{R}^4$, $(x, y, u, v) \mapsto (0, x, x - 2y + u, u + 2v)$;
 (O) $\varphi : \mathbb{R}^4 \rightarrow \mathbb{R}^4$, $(x, y, u, v) \mapsto (x, -2x + 2y - 3u, 3x - 4y + u, 3y - 5u + 3v)$;
 (P) $\varphi : \mathbb{R}^3 \rightarrow \mathbb{R}^2$ a merőleges vetítés az x, y -tengelyek síkjára;
 (Q) $\varphi : \mathbb{R}^3 \rightarrow \mathbb{R}^2$, $(x, y, z) \mapsto (-x + 6y, 2z)$;
 (R) $\varphi : \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}^3$, $(x, y) \mapsto (7x - 2y, 3x - y, 4x - 2y)$;
 (S) $\varphi : \mathbb{R}^4 \rightarrow \mathbb{R}^3$, $(x, y, u, v) \mapsto (-x - u + 2v, 2x + y + 4u - 5v, x - y - u - v)$.

6.8. Feladat. Határozza meg a fenti φ lineáris transzformációk, illetve leképezések mátrixát a fent megadott \mathcal{E} , illetve \mathcal{F} bázisokban. (Pontosabban minden φ esetén két mátrixot kell megadni; ha pl. $\varphi \in \text{Hom}(\mathbb{R}^2, \mathbb{R}^3)$, akkor $A_\varphi^{\mathcal{E}(1), \mathcal{E}(2)}$ -t és $A_\varphi^{\mathcal{F}(1), \mathcal{F}(2)}$ -t, ahol $\mathcal{E}(1), \mathcal{F}(1)$ az (1)-beli \mathcal{E} és \mathcal{F} , $\mathcal{E}(2), \mathcal{F}(2)$ pedig a (2)-beli \mathcal{E} és \mathcal{F} .)

6.9. Feladat.

- (a) Határozza meg a fenti \mathcal{E} és \mathcal{F} bázisok esetén az áttérés mátrixát az \mathcal{E} bázisról az \mathcal{F} bázisra, valamint az \mathcal{F} bázisról az \mathcal{E} bázisra.
 (b) Adja meg az alábbi v vektorok és a fenti φ lineáris transzformációk, illetve leképezések esetén a $v\varphi$ vektor koordinátáit mindkét bázisban, illetve bázispárban:
 (A)–(E), (I), (J), (R): $v = (1, -3)$;
 (F)–(H), (K)–(M), (P), (Q): $v = (2, 2, 0)$;
 (N), (O), (S): $v = (1, -1, 1, 0)$.

6.10. Feladat. Adja meg a síkban az alábbi e egyenes és P pont esetén a P pont e -re vonatkozó tükörképét először elemi geometria módszerekkel, majd lineáris transzformációkat használva:

- (a) $e: x - y = 0, P = (-4, 1)$;
 (b) $e: x - 3y = 0, P = (7, -1)$;
 (c) $e: 2x + y = 0, P = (3, 4)$.

6.11. Feladat. Adja meg a síkban az alábbi α szög és P pont esetén a P pont képét az origó körüli α szögű elforgatás mellett először elemi geometria módszerekkel, majd lineáris transzformációkat használva:

- (a) $\alpha = -\frac{3\pi}{4}, P = (-1, -2)$;
 (b) $\alpha = \frac{3\pi}{4}, P = (1, -1)$;
 (c) $\alpha = -\frac{2\pi}{3}, P = (3, 4)$.

6.12. Feladat. Határozza meg a sík \mathbb{R}^2 vektortérének összes olyan lineáris transzformációját, amelyek minden bázisban ugyanaz a mátrixa.

6.13. Feladat^o. Döntse el, hogy az u , illetve v vektor sajátvektora-e az A mátrixnak. Amennyiben igen, határozza meg az u , illetve v vektort tartalmazó sajátaltér dimenzióját.

- (a) $u = (1, -2, 3), v = (2, 0, -1), A = \begin{pmatrix} 4 & -4 & 5 \\ 1 & 3 & 1 \\ 0 & 2 & 1 \end{pmatrix}$;
- (b) $u = (1, -4, 0, 2), v = (2, 0, -1, 3), A = \begin{pmatrix} -2 & 6 & 4 & 6 \\ 1 & -3 & 2 & 3 \\ 7 & 9 & 10 & 21 \\ 1 & -1 & 2 & -1 \end{pmatrix}$;
- (c) $u = (1, -3, 4, 1, -1), v = (2, -1, 4, 5, 0), A = \begin{pmatrix} 2 & 4 & -1 & 1 & 0 \\ 2 & -2 & 4 & -4 & 1 \\ 1 & -2 & 1 & 3 & 4 \\ 2 & 3 & 2 & 1 & 2 \\ 3 & 2 & -3 & 1 & -2 \end{pmatrix}$.

6.14. Feladat^o. Döntse el, hogy λ sajátértéke-e az A mátrixnak. Amennyiben igen, adjon meg bázist a hozzá tartozó sajátaltérben:

- (a) $\lambda = -3, A = \begin{pmatrix} -2 & 2 & -4 \\ -2 & -9 & 14 \\ -1 & -1 & -2 \end{pmatrix}$;
- (b) $\lambda = 2, A = \begin{pmatrix} 1 & -4 & 2 & 0 \\ 0 & -1 & 3 & 4 \\ -2 & 3 & 1 & 4 \\ 1 & 2 & -1 & 3 \end{pmatrix}$;
- (c) $\lambda = 4, A = \begin{pmatrix} 2 & 1 & 3 & 4 & 5 \\ 1 & 4 & -4 & 2 & 3 \\ 5 & -3 & -3 & -8 & -14 \\ -6 & 2 & 9 & 23 & 14 \\ 3 & 0 & -4 & -18 & -3 \end{pmatrix}$.

6.15. Feladat. Tekintsük az alábbi A mátrixokat.

- ^o(1) Határozza meg A karakterisztikus polinomját és sajátértékeit.
^o(2) Adjon meg bázist A sajátaltereiben.
^o(3) Állapítsa meg, hogy A diagonalizálható-e, és ha igen, akkor adjon meg olyan D diagonális mátrixot, amely hasonló A -hoz.
 (4) Ha A diagonalizálható, akkor adjon meg olyan P mátrixot, amelyre $D = P^{-1}AP$.

(a) $\begin{pmatrix} 2 & -1 \\ -2 & 1 \end{pmatrix};$

(b) $\begin{pmatrix} 1 & -2 \\ 1 & 1 \end{pmatrix};$

(c) $\begin{pmatrix} 3 & 1 & -5 \\ 0 & 4 & -5 \\ 0 & 1 & -2 \end{pmatrix};$

(d) $\begin{pmatrix} 1 & 13 & -4 \\ 0 & -3 & 0 \\ -8 & 19 & 5 \end{pmatrix};$

(e) $\begin{pmatrix} 5 & 0 & 4 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 8 \\ 9 & 0 & -4 & 0 \\ 0 & 4 & 0 & -3 \end{pmatrix};$

(f) $\begin{pmatrix} 12 & -6 & 7 & -1 \\ 10 & -5 & 8 & 0 \\ 10 & -5 & 18 & -10 \\ 20 & -10 & 36 & -20 \end{pmatrix}.$

6.16. Feladat. Határozza meg a fenti (A)–(O) lineáris transzformációk sajátértékeit, és adjon meg bázist a sajátalterekben. Állapítsa meg, hogy diagonális-e a transzformációk mátrixa valamely bázisban.

Szorgalmi feladatok

6.17. Feladat. Adjon meg olyan $\varphi_1, \varphi_2, \dots, \varphi_n$ lineáris transzformációkat az \mathbb{R}^n vektortéren, amelyekre $\varphi_i^2 \neq \underline{0}$ ($1 \leq i \leq n$), és $\varphi_i \varphi_j = \underline{0}$ ($1 \leq i \neq j \leq n$).

6.18. Feladat. Legyenek $\varphi_1, \varphi_2, \dots, \varphi_k$ olyan lineáris transzformációk az \mathbb{R}^n vektortéren, amelyekre $\varphi_i^2 \neq \underline{0}$ ($1 \leq i \leq k$), és $\varphi_i \varphi_j = \underline{0}$ ($1 \leq i \neq j \leq k$). Bizonyítsa be, hogy $k \leq n$.

6.19. Feladat. Létezik-e a sík \mathbb{R}^2 vektortéren értelmezett olyan φ lineáris transzformáció, amelyre teljesülnek a következő tulajdonságok? Ha létezik, akkor adjon meg egy-egy ilyen transzformációt, ha pedig nem létezik, akkor indokolja, miért nem.

- (a) $\text{Ker } \varphi \cap \text{Im } \varphi = \emptyset;$
- (b) $\text{Ker } \varphi \cap \text{Im } \varphi = \{\underline{0}\};$
- (c) $\text{Ker } \varphi \subsetneq \text{Im } \varphi;$
- (d) $\text{Im } \varphi \subsetneq \text{Ker } \varphi;$
- (e) $\text{Ker } \varphi = \text{Im } \varphi.$

6.20. Feladat. Mennyi lehet egy $\varphi: \mathbb{R}^9 \rightarrow \mathbb{R}^5$ lineáris leképezés magjának dimenziója? Adjon meg egy-egy példát a legkisebb és a legnagyobb értékre.

6.21. Feladat. A $\varphi \in \text{Hom}(U, V)$ lineáris leképezésről tudjuk, hogy

- (1) bármely négy elem képe lineárisan függő vektorrendszert alkot;
- (2) bármely hat lineárisan független U -beli elem között van olyan, amelynek képe nem a zérusvektor.

Mekkora lehet U dimenziója?

6.22. Feladat. Adottak a V vektortérben az U és W alterek. Mi a szükséges és elégséges feltétele annak, hogy létezzék olyan φ lineáris transzformáció, amelyre $\text{Ker } \varphi = U$ és $\text{Im } \varphi = W$?

6.23. Feladat. Határozza meg az \mathbb{R}^n vektortér összes olyan lineáris transzformációját, amelynek minden bázisban ugyanaz a mátrixa.

6.24. Feladat. Az

$$\begin{pmatrix} 1 & -1 & 0 \\ -3 & 1 & 1 \\ -4 & 2 & a \end{pmatrix}$$

mátrixnak az a paraméter mely értékei esetén

- (a) sajátvektora az $(1, -1, a)$ vektor;
- (b) van $(0, b, a)$ alakú sajátvektora, ahol $b \in \mathbb{R}$ tetszőleges?

6.25. Feladat. Adja meg az a paraméter azon értékeit, melyekre

- (a) 2 nem sajátértéke;
- (b) nincs sajátértéke az

$$\begin{pmatrix} 1 & a & -1 \\ -2 & 1 & 0 \\ a & 0 & 1 \end{pmatrix}$$

mátrixnak.

6.26. Feladat. Határozza meg annak az $n \times n$ -es mátrixnak a sajátértékeit és sajátaltéréit, amelynek főátlójában minden elem 0, a többi elem pedig 1. Diagonalizálható-e ez a mátrix?

6.27. Feladat. Tetszőleges $A \in \mathbb{R}^{2 \times 2}$ mátrix esetén tekintsük a következő adatokat:

- (1) A determinánsa és nyoma;
- (2) A sajátértékei;
- (3) A karakterisztikus polinomja.

Mi a kapcsolat a közöttük? (Pl. (1) ismeretében megkaphatjuk-e, és ha igen, hogyan, a (2)-beli és a (3)-beli adatokat?)

6.28. Feladat. Adja meg az összes olyan (D, S) számpárt, melyre pontosan egy olyan 2×2 -es mátrix létezik, amelynek determinánsa D , és amely sajátértékeinek összege S .

6.29. Feladat. Tetszőleges $\lambda \in \mathbb{R}$ esetén adjon meg olyan $A_k \in \mathbb{R}^{n \times n}$ ($1 \leq k \leq n$) mátrixot, amelynek karakterisztikus polinomja $(\lambda - x)^n$, és a λ -hoz tartozó sajátaltére k dimenziós.

6.30. Feladat. Legyen λ sajátértéke az $A \in \mathbb{R}^{n \times n}$ mátrixnak. Igazolja tetszőleges f polinom esetén, hogy ha $f(A) = 0$, akkor $f(\lambda) = 0$.

6.31. Feladat. Legyenek az A mátrix páronként különböző sajátértékei $\lambda_1, \dots, \lambda_k$. Adja meg a következő mátrix sajátértékeit:

- (a) A^2 ,
- (b) A^{-1} (ha létezik).

6.32. Feladat. Legyen $A, B \in \mathbb{R}^{n \times n}$. Mutassa meg, hogy

- (1) ha A diagonalizálható, akkor A^T is az;
- (2) ha A diagonalizálható, akkor tetszőleges f polinom esetén $f(A)$ is az;
- (3) ha 0 nem sajátértéke A -nak és AB diagonalizálható, akkor BA is az.